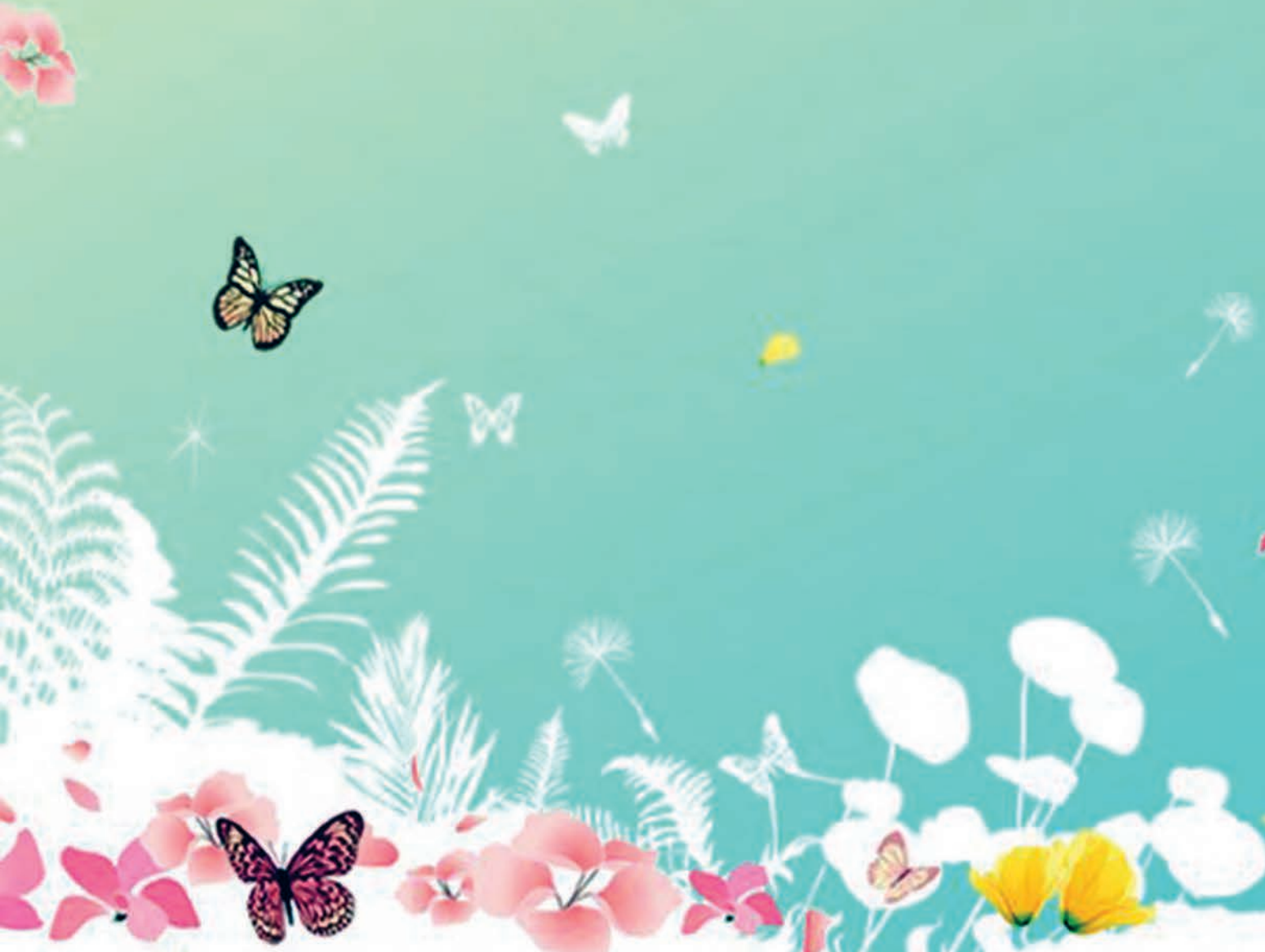


بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

اللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَّآلِ مُحَمَّدٍ وَّعَجِّلْ فَرَجَهُمْ



فاری

دوم دبستان

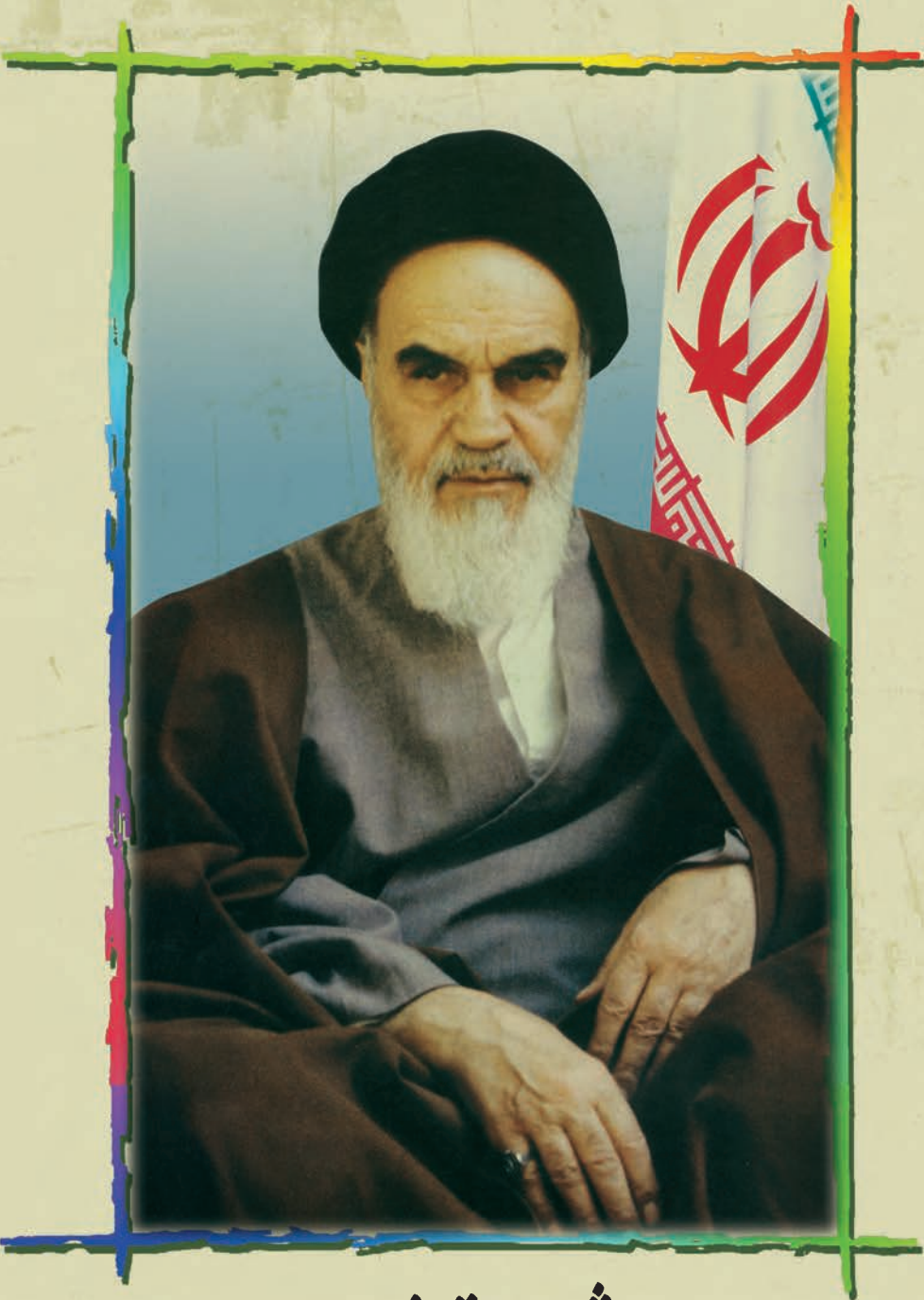




وزارت آموزش و پرورش سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

نام کتاب :	فارسی دوم دبستان - ۲۰۳
بیدآورنده :	سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
مدیریت برنامه‌ریزی درسی و تألیف :	دفتر تألیف کتاب‌های درسی عمومی و متوسطه نظری
شناسه افزوده برنامه‌ریزی و تألیف :	حسین قاسم پور مقدم، بریچهر جبلی آده، زهرا ارجمند رشید آباد، فریدون اکبری شیلدره، حسن ذوالفقاری، محمدرضا سنگری، اسدالله شعبانی، عبدالرحمان صفارپور، فاطمه صغری علیزاده، غلامرضا عمرانی، گلزار فرهادی و سلیم نیساری (اعضای گروه تألیف)
مدیریت آماده‌سازی هنری :	اداره‌ی کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی
شناسه افزوده آماده‌سازی :	احمدرضا امینی (مدیر امور فنی و چاپ) - مجید ذاکری یونسی (مدیر هنری) - سید علی موسوی (طراح گرافیک و طراح جلد) - الهام ارکبا، بهاره جابری، میثم برزا، صبا صفا، فاطمه حق نژاد، مهدیه صفایی نیا، نمین صبور، آریتا آرتا، لیسا برجسته، مهناز خسرو پناه، حمیدرضا بیدقی، سمانه دهقانی‌پور، محمدحسین تهرانی، علی خدایی، محمدعلی سپهرافغان، حافظ میرآفتابی، علی موسوی خلیخالی، سید علی موسوی، مانا نبوی فرهمند، سیاوش ذوالفقاریان، شیوا ضیایی، امیر نساچی و مریم صاحب‌الداری (تصویرگران) - کامران انصاری (طراح خط رایانه‌ای) - سیدعلی موسوی، مهناز خسرو پناه (صفحه‌آرا) - فاطمه باقری مهر، زهرا رشیدی مقدم، سیف‌الله بیگ محمد دلپوند، فاطمه پزشکی، حمید ثابت کلاچاهی و راحله زادفتح‌اله (امور آماده‌سازی)
نشانی سازمان :	تهران: خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره‌ی ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی) تلفن: ۹-۸۸۸۳۱۱۶۱، دورنگار: ۰۹۲۶۶-۸۸۳، کد پستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹
ناشر :	شرکت افست: تهران - کیلومتر ۴ جاده‌ی ابعلی، بلاک ۸، تلفن: ۷۷۳۳۹۰۹۳ دورنگار: ۷۷۳۳۹۰۹۷، صندوق پستی: ۱۱۱۵۵-۴۹۷۹
چاپخانه :	شرکت افست «سهامی عام» (www.offset.ir)
سال انتشار و نوبت چاپ :	چاپ نهم ۱۳۹۹
برای دریافت فایل pdf کتاب‌های درسی به پایگاه کتاب‌های درسی به نشانی www.chap.sch.ir و برای خرید کتاب‌های درسی به سامانه فروش و توزیع مواد آموزشی به نشانی www.irtextbook.ir یا www.irtextbook.com مراجعه نمایید.	

کلیه حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش است و هرگونه استفاده از کتاب و اجزای آن به صورت جایی و الکترونیکی و ارائه در پایگاه‌های مجازی، نمایش، اقتباس، تلخیص، تبدیل، ترجمه، عکس برداری، نقاشی، تهیه فیلم و تکتیر به هر شکل و نوع بدون کسب مجوز از این سازمان ممنوع است و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.



امید من به شما دبستانی‌هاست.

امام خمینی «قدس سره»

فهرست

ستایش ۲

فصل اول نهادها

- ۴ درس اول: کتاب‌خانه‌ی کلاس ما
- ۹ ♦ یار مهربان (بخوان و حفظ کن)
- ۱۰ درس دوم: مسجد محله‌ی ما
- ۱۳ ♦ چغندر پُربُرکت (بخوان و بیندیش)

فصل دوم بهداشت

- ۱۶ درس سوم: خرس کوچولو
- ۲۱ ♦ راه سلامتی (حکایت)
- ۲۲ ♦ ستاره (بخوان و حفظ کن)
- ۲۳ درس چهارم: مدرسه‌ی خرگوش‌ها
- ۲۸ ♦ تمیز باش و عزیز باش (بخوان و بیندیش)

فصل سوم اخلاق فردی و اجتماعی

- درس پنجم: چوپان درست کار ۳۲
- ♦ احوال‌پرسی (بخوان و حفظ کن) ۳۵
- درس ششم: کوشا و نوشا ۳۶
- ♦ خوش اخلاقی (حکایت) ۴۱
- درس هفتم: دوستان ما ۴۲
- ♦ مورچه اشک‌ریزان، چرا اشک‌ریزان؟ (بخوان و بیندیش) ... ۴۶

فصل چهارم راه‌زندگی

- درس هشتم: از همه مهربان‌تر ۵۰
- ♦ مثل یک رنگین‌کمان (بخوان و حفظ کن) ۵۴
- ♦ همکاری (حکایت) ۵۵
- درس نهم: زیارت ۵۶
- ♦ کی بود؟ کی بود؟ (بخوان و بیندیش) ۶۰

فصل پنجم هنر و ادب

- درس دهم: هنرمند ۶۴
- ♦ من هنرمندم (بخوان و حفظ کن) ۶۸
- ♦ کودک زیرک (حکایت) ۶۹
- درس یازدهم: درس آزاد ۷۰
- درس دوازدهم: فردوسی ۷۲
- ♦ یک کلاغ، چهل کلاغ (بخوان و بیندیش) ۷۶

فصل ششم ایران من

- ۷۹ درس سیزدهم: ایران زیبا
- ۸۵ ♦ ای خانه‌ی ما (بخوان و حفظ کن).
- ۸۶ درس چهاردهم: پرچم.
- ۹۱ ♦ با پرستوهای شاد (بخوان و حفظ کن).
- ۹۲ درس پانزدهم: نوروز.
- ۹۹ ♦ عمونوروز (بخوان و بیندیش).

فصل هفتم طبیعت

- ۱۰۲ درس شانزدهم: پروازِ قَطره.
- ۱۰۶ ♦ شیر و موش (حکایت).
- ۱۰۷ درس هفدهم: مثلِ دانشمندان.
- ۱۱۰ ♦ درخت‌کاری (بخوان و حفظ کن).
- ۱۱۱ ♦ بلبل و مورچه (نمایش).
- ۱۱۲ ♦ روباه و خروس (بخوان و بیندیش).
- ۱۱۴ نیایش

سخنی با آموزگاران گرامی

خدا را سپاس می‌گوییم که به ما توفیق داد تا طرّاحی، تدوین و تولید کتاب‌های فارسی و نگارش و دیگر کارافزارهای آموزشی برنامه را براساس تازه‌ترین اهداف و سیاست‌های آموزشی به انجام برسانیم. امیدواریم آموزش زبان فارسی موجب بهبود و رشد کیفی آموزش و پرورش شود و همّت بلند شما همکاران تلاشگر، افق‌های تازه‌ای را فراروی نسل آینده بگشاید.

برای طرّاحی و اجرای تدریس مطلوب این کتاب، نظر شما را به نکات زیر جلب می‌کنیم:

۱. در برنامه‌ی آموزش زبان فارسی به مهارت‌های چهارگانه‌ی زبانی و قدرت تفکر و اندیشیدن، به یک میزان توجّه شده است. براین اساس، محتوای درس فارسی در قالب دو کتاب فارسی و نگارش تهیه و تدوین شده است؛ بنابراین تدریس و یاددهی هر دو کتاب دارای اهمیت است.

۲. در کتاب‌های فارسی از سه نوع خط استفاده شده است: اوّل خطّ خواندنی؛ دوم خطّ نوشتنی و سوم خطّ تحریری.

خطّ خواندن، خطّی است که در کتاب‌ها و روزنامه‌ها استفاده می‌شود. دانش‌آموز دست‌کم می‌تواند این خط را در کتاب‌های معرفی شده در انتهای همین کتاب و بخش‌های «بخوان و بیندیش» ببیند. خطّ نوشتن در متن درس آمده است تا دانش‌آموز هنگام رونویسی، آن را تمرین کند. خطّ تحریری نیز خطّی است که شعرهای کتاب با آن نوشته شده است تا دانش‌آموزان با زیبایی‌ها و ظرایف آن انس بگیرند.

۳. با توجّه به اینکه امروزه در فرایند یاددهی - یادگیری، دانش‌آموز نقش‌ی فعال دارد، توصیه می‌شود همکاران تا حدّ امکان از روش‌های فعال و پیشرفته در تدریس و

آموزش کتاب فارسی بهره بگیرند. ایجاد فرصت‌های مناسب برای مشارکت دانش‌آموزان در فعالیت‌های کلاسی، باعث تقویت مهارت‌های گوش‌دادن، سخن‌گفتن، خواندن، نوشتن و اندیشیدن می‌شود.

۴. با توجه به اینکه اساس و پایه‌ی آموزش بر تفکر و خلاقیت استوار است، انتظار می‌رود همکاران گرامی در کلاس درس به این جنبه و نیز تفاوت‌های فردی توجه داشته باشند. برای تقویت خلاقیت، بهتر است از پرسش‌های واگرا و باز پاسخ استفاده شود. در پاسخ‌های ابداعی و خلاق دانش‌آموز، از پیش‌داوری دوری کنیم تا مانع پرورش و شکوفایی گفتار و نوشتار خلاق آنان نشود.

۵. برای بهبود آموزش زبان فارسی در طول سال تحصیلی، بهتر است در آغاز سال، جلساتی با اولیای دانش‌آموزان برگزار و نحوه‌ی کار با کتاب‌های فارسی به آنان توضیح داده شود. این کار موجب آگاهی بیشتر خانواده‌ها از رویکردها، روش‌ها و ساختار کتاب می‌شود و در نتیجه، تعامل بین مدرسه و خانواده را ارتقا می‌بخشد.

۶. اجرای مناسب هر برنامه، به راهنما و دستورالعمل نیاز دارد. انتظار می‌رود همکاران محترم در کلیه‌ی مراحل تدریس از مطالب کتاب راهنمای معلم و کارافزارهای آموزشی فارسی به‌خوبی استفاده کنند.

۷. بسته‌ی آموزشی درس فارسی برای پشتیبانی از محتوای کتاب فارسی تهیه شده است. به‌کارگیری اجزای آن در حین تدریس موجب تسهیل، تحکیم و غنی‌سازی آموزش و یادگیری زبان فارسی می‌شود.

۸. درس «آزاد» فرصتی مناسب برای معلم و دانش‌آموزان است تا در محیط کلاس و با آرامش، باهم نوشتن و کار جمعی را تمرین کنند. نوشتن درس آزاد کمک می‌کند تا مفاهیم و مطالب ضروری متناسب با منطقه‌ی خود را با در نظر گرفتن فصول کتاب، در کلاس درس طرح کنید. این انعطاف‌پذیری کتاب، به شما فرصت می‌دهد تا کمبودهای

احتمالی را جبران کنید و در برنامه‌ریزی درسی و تألیف بخشی از محتوای کتاب، مشارکت داشته باشید.

۹. در ارزشیابی مهارت‌های چهارگانه‌ی زبانی، تفکر و قدرت تحلیل دانش‌آموزان در طول سال تحصیلی در قالب فعالیت‌های عملی، مورد توجه قرار گیرد.

۱۰. از آنجا که هدف اصلی کتاب فارسی تقویت مهارت گوش‌دادن، سخن‌گفتن، خواندن و تفکر است، پیشنهاد می‌شود دانش‌آموزان عزیز پاسخ‌سؤالات را در این کتاب نویسند تا فرصت بیشتری برای پرورش توانایی‌های گفتاری فراهم شود.

۱۱. ویژگی تلفیق آموخته‌ها و مفاهیم یادگیری ایجاب می‌کند تا در آموزش زبان فارسی به دیگر کتاب‌های درسی نیز توجه شود؛ به همین سبب، بسیاری از مفاهیم اجتماعی، هنری، دینی و علمی، در کتاب فارسی در قالب قصه و شعر ارائه شده است.

رهنمودهای ارزنده‌ی شما همکاران ارجمند، همواره پشتوانه‌ی گام‌های ما خواهد بود.

گروه زبان و ادبیات فارسی

دفتر تألیف کتاب‌های درسی عمومی و متوسطه نظری

آدرس وبگاه گروه

Literature-dept.talif.sch.ir